

העתיד הולך ברגל

בניית תכנית עבודה ודוגמאות מעולם
תמר קינן - מנכ"ל תחבורה היום ומחר

תחבורה היום ומחר

- ▶ הארגון הישראלי לקידום תחבורה בת – קיימא.
- ▶ 'תחבורה היום ומחר' קמה כדי לשנות את מדיניות התחבורה בישראל, ולעודד תחבורה ציבורית, הליכה ברגל, רכיבה באופניים ועוד.
- ▶ הארגון פועל עם משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, בתי ספר ויוזמות מקומיות של אזרחים.
- ▶ אתר הארגון: [www. Transportation.org il](http://www.Transportation.org.il)

גם בעולם הולכים ברגל

www.iwalktoschool.org

אוטובוס מהלך - פעילות חובקת עולם

ניגריה, אבוג'ה

ניו-זילנד, דונדין

טייוואן

איטליה, מילנו

אנגליה, קיימברידג'

www.iwalktoschool.org

דוגמא: אוסטרליה

▶ פרויקט פעיל מאז שנת 2000.

▶ Walktober Walk-to-School - הליכה

בכל חודש אוקטובר, קרן ה-VicHealth לקידום הבריאות מקיימת את חודש ההליכה ברגל לבית הספר במחוז ויקטוריה. החודש כולו מוקדש לאירועים ופרויקטים לעידוד ההליכה ברגל של הילדים, בכל בתי הספר המרכזיים במחוז.

▶ ב-2009, יותר מ-70,000 תלמידים הלכו ברגל לבית הספר במסגרת חודש ההליכה.

<http://www.iwalktoschool.org/whoswalking/australia.cfm>

דוגמא: בריטניה

- ▶ פרויקט פעיל מאז שנת 2000.
- ▶ ארגון living streets הפועל בבתי ספר יסודיים וחיובות בינניים. כשני מיליון ילדים בבריטניה נחשפים לקמפיין מדי שנה.

- אירועי שבוע הליכה ברגל.
- WoW – פרויקט הליכה פעם בשבוע בבתי ספר יסודיים.
- עזרה במימון פרויקטים של הליכה ברגל.
- תחרויות לילדים ונוער.

<http://www.walktoschool.org.uk/>

ובחזרה לישראל...

איך בונים תכנית שנתית לפרויקט הליכה?

- שלב 1 -

▶ הקמת צוות בית ספרי שימש גם כוועדת היגוי

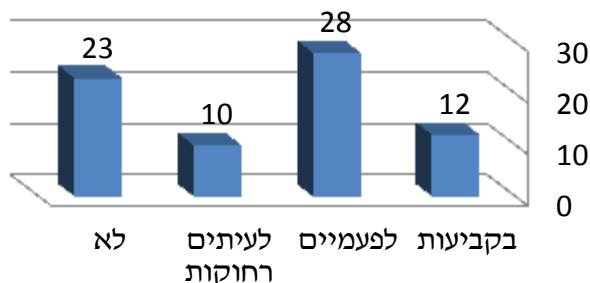
- הנהלת בית הספר
- ועד הורים
- תחבורה היום ומחר

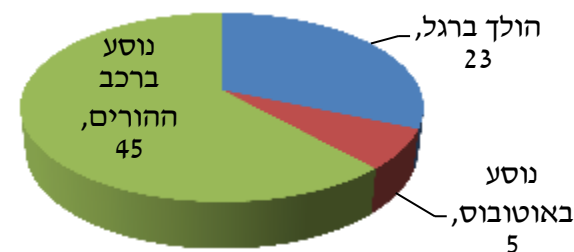
- שלב 2 -

- ▶ **ניתוח המצב הקיים של דרכי ההגעה לביה"ס**
- ▶ **איסוף עמדות ההורים**
 - יש לייצר רשימה של עמדות וחסמים לקידום הפרויקט.
- ▶ **דיון וטיפול של וועדת ההיגוי בעמדות ובחסמים הקיימים.**

**האם הינך משתתף באוטובוס
ההליכה**

**כיצד הינך מגיע לבית הספר ברוב
ימות השבוע**

מתוך עבודת חקר בנושא אוטובוס ההליכה, של תלמידי בית ספר "הבונים" בחיפה

סקר דרכי הגעה ועמדות, לדוגמא: בית ספר "אמירים" בנימינה -

סקר בנושא הגעה לבית הספר

הורי פיה"ס "אמירים" פנויחנה יקרים,

השאילון המצויץ מוצפר לכס כהכנה למיעט "אולטמוס הליכה" לפית הסכר, אשר פכוונתנו להספיעה החל מהפנה הפאה. פכוונה היא לארסן נתיפי הליכה מסופרית, פסס ילכו הילדים פקפוצות, פליווי מופאריס ותלמידיס פולריס, פזמניס קפוציעס פפצות הפפצה והתלזרס מפיס"ס. המטרות הפיקריות של "אולטמוס הליכה" פינון מתן מפנה לפפצות התחפורר פקיימות פספיות פית הסכר ופידור לאורח חיים פפצי ופריא. ישנפ ארמיס פפס המפוצרפס פמיעט ארפופ צוונת פיה"ס, ארמיס פמופצה ופקפוליה, ארסון התחפורר פיוק ומחר וכמולן הוריס.

מפוצר שאילון. מאלאו אותו והתלילו למחנכת פחיתה פד ליוס ראשון, 24/6/12.
 אנו מודיע לכס פד פיתול פפפוליה!

ולפצת הוריס לאורח חיים פריא

א. מהו המפצעי הפיקרי בו מפיע ילדכס מדו בוקר לבית הספר?

1. הסעה מפאורנת (אוסובוס)
2. הסעה ברפכ פרטי
3. אופניס
4. ברזל

ב. כמה דקות הוקח לילדכס להגיע לבית הספר בדרך זו?

ג. מהו המפצעי הפיקרי בו תחור ילדכס מדו פזרייס מבית הספר?

1. הסעה מפאורנת (אוסובוס)
2. הסעה ברפכ פרטי הביתה
3. הסעה לצהרון
4. אופניס
5. ברזל

ד. האם הייתם מפונייס שילדכס יגיע לבר"ס ברזל?

1. פ
2. לא

ה. אם עניתם בפעפי ד' פן וילדכס אינו מפיע לבר"ס ברזל, תארו מה מונע מפעדו להשתמש באפצעי זה

ו. האם הייתם מפונייס שילדכס יחזור מבר"ס ברזל?

1. פ
2. לא

ז. אם עניתם בפעפי ו' פן וילדכס איס תחור מבר"ס ברזל, תארו מה מונע מפעדו להשתמש באפצעי זה

ח. במידה ואינכם מפונייס שילדכס יגיע לבר"ס ברזל, אנו סמנו מה נכנ מפין הפפפריות הבאות (ניתן לסמן יותר מפפפחות אחת):

1. אנתנו גריס רחוק מבית הספר
2. ההליכה אינה בטוחה
3. בית הספר נמצא במפלול הנסיעה של

ט. סמנו איזה מהפיקוליס הבאים עשוי לגרום לכס לאפפור לילדכס ללכת לבר"ס ברזל (ניתן לסמן יותר מפפפרות אחת):

1. ההליכה תתפצע בשביל בטוח (כלומר פעידה על מדרכות וחפייית כפשיס בפעברי חפיה) ומסומן
2. הילדים ילס בקפוצות ללא ליווי מבוגר
3. הילדים ילס בליווי של מבוגר
4. יהיו משפרות בפיחות שפיישו בחפייית כפשיס בבטחור בסביבת בר"ס

י. במידה וילדכס הולך וואו תחור כיום למבר"ס ברזל - האם קיימת לדעתכס תשתית בפיחותית הולמת מפוקם מפגרכס לבית הספר?

1. פ
2. לא
3. חלקית

יא. במידה ועניתם בפעפי י' "לא" או "חלקית" אנו פרטו מהן הפעיות הקיימות בתשתית

יב. ישנפ בתי ספר בהם מופיע מייזם "אוסובוס הליכה" ע"י מלוייס בשכר. האם הייתם מוכניס לשלם סכום כלשהו בשנה (במפגרות תשלומי הוריס לבר"ס) למישון מייזם "אוסובוס הליכה"?

1. לא
2. עד 50 ש"ח בשנה
3. עד 100 ש"ח בשנה
4. עד 150 ש"ח בשנה

יג. האם הייתם מוכניס להתמדב לליווי ילדיס בהליכה לבר"ס במפגרות מייזם "אוסובוס הליכה"?

1. פ
2. לא
3. אול

יד. כתובת היא _____

אנו מודיע לכס פד מפנה פקפפפס למילוי השאילון!

- שלב 3 -

סיסת עבודה	
"אמירים" קו 11	
פרוייקט שנתי במסגרת תכנית קיימות בבית ספר "אמירים" אשדוד מטרת על (החזון) - בניית מהלך תחבורתי לקידום עולם בר קיימא מטרה - הובלת ילדי "אמירים" ברגל לבית הספר בליווי הורים מתנדבים.	
תאריך יעד	היעד
חופשת קיץ	פגישות עבודה עם מנהל אזור
חופשת קיץ	פגישות עבודה, סיור רגלי במסלולים, בדיקת מסלולים ואיתור מפגעי בטיחות עם ונדרה. סיפול במפגעים תעבורתיים מול הרשות.
חופשת קיץ	פגישות עבודה עם מנהל אזור
חופשת קיץ	פגישות עבודה - בסחון עירוני
11-20 באוגוסט לפני ימי היערכות	החשיפה תעשה על הצגת מצגת שנבנתה על ידי "אמירים" בנימינה שפעלה בהצלחה את הפרוייקט. <u>מצגת של ב"ס "אמירים" בנימינה</u> <u>חומר עזר כללי</u>
	פגישה עם אנשי עניין הנוגעים בנושא אישור ועדת היגוי הגבי מיל של שהם - מנהלת בית הספר מנהל אזור - מר' [REDACTED] מ - [REDACTED] - נציג העמותה "תחבורה היום ומחר" ה - [REDACTED] - מדרכת קיימות בית ספרית המורה לראשית - רכזת קיימות בבית הספר
ימי היערכות	חשיפה בימי היערכות מול המורות - רבע שעה בה יחשפו המורות ל נושא וינתנו הנחיות לקראת יום הורים לגבי מיפוי והעברת שאלון מיפוי צרכים וסיסת גיוס מתנדבים.
יום הורים	יום הורים מיפוי צרכים, איסוף ניתונים גיוס מתנדבים, חשיפה מול הנהגת הורים - ועד הורים מרכזי
עד ראש השנה	עיבוד וניתוח נתונים - הסקת מסקנות וקבלת החלטות פגישה עם קבוצת מתנדבים
מיד אחרי חגי תשרי	חשיפה למועצה הירוקה של תהליך שנעשה עד כה ובניית פעילות קצרה של חשיפה בכיתות
הפגישה הראשונה של המועצה הירוקה	יום חשיפה לילדי "אמירים" - העמדת דוכן בחוץ, מילוי שאלונים, פעילות יצירה, ציורי האוטובוס הרגלי, ססמא ושם לאוטובוס, שמות התחנות
אמצע אוקטובר	הוצאת מכתב להורים (מיתוג הפרוייקט) - איסוף חתימות של מעוניינים יצירת קשר עם בית ספר שהפעיל פרויקט דומה לסגירת פינות לקראת ההפעלה.
עד סוף אוקטובר	חלוקת כרטיס "נוסע" אולי באירוע שיא
23 באוקטובר - יום התחבורה הציבורית	אירוע שיא
	יוצאים לדרך...

- ▶ קביעת יעדים בית ספריים
- ▶ גיוס מתנדבים
- ▶ קביעת הימים שבהם הולכים
- ▶ הכנת תכנית עבודה מפורטת

◦ תכנית עבודה מפורטת לדוגמא:
 בית ספר "אמירים", אשדוד

- שלב 4 -

▶ מיפוי ובחירת מסלולים לביה"ס בשיתוף המועצה

◦ תמרור, סימון מעברי חציה, ספסלים וכו'

- שלב 5 -

סקר מפגעים במסלולים ▶

- יש לייצר רשימת מפגעים לטיפול, הממוינת לפי סדר חשיבות ולפי הגורם שאמור להסיר את המפגע.

- שלב 6 -

טיפול והסדרת המפגעים - טיפול בשני שלבים

- הסדרת מפגעים בסיסית
- הסדרת מפגעים - המשך

יחד עם זאת, נמצא מפגע אחד אשר טיפול בו, יעניק בטיחות גבוהה יותר של התלמידים.
 ברחוב קק"ל, בסמוך לבנין מספר 20, בין רחוב יואב בן צרויה ומדרחוב הנביאים קיים מעבר חצייה
 אשר משמש תלמידים רבים הגרים בסמיכות.
 מניסיון קודם ומבדיקה שערכנו, נמצא שמעבר החצייה מסוכן כיוון שרכבים נוסעים בקטע זה
 במהירות וטווח ראייתם לוקה בחסר.
 לשם כך, אם נשמח לטיפול המפגע ולאפשרות הגבהת מעבר החצייה כרמפה אשר תחייב את נהגי
 הרכבים להאט בטרם הגעתם למעבר החצייה.
 נודה לך על תגובתך וקידום שיפור התשתית של מקום זה אשר יעניק לתלמידים דרך בטוחה לבית
 הספר.

בברכה ובכבוד רב,

טעם ואן דר האל
 רכז פרויקט 'הליכה ברגל לבית הספר', אשדוד

העתקים

@ ליה בן אור, רכזת חברתית, בית הספר אמירים
 @ מיכל שהם, מנהלת בית הספר אמירים
 @ רן מוסקוביץ', ראש הרשות הלאומית לביטחון בדרכים
 @ ישי סלאור, המפקח המחוזי על התעבורה של מחוז דרום וירושלים, משרד התחבורה
 והבטיחות בדרכים
 @ שלמה רוטנברג, ראש מנהל תפעול, עיריית אשדוד
 @ אילן בן עדן, מנכ"ל עיריית אשדוד

10/08/2013

לכבוד,

איל דודוביץ', מנהל האגף לפיתוח, תשתיות בינוי ותחזוקה
 עיריית אשדוד

שיפור בטיחות מעבר חצייה ונתיב הליכה של תלמידי בית הספר אמירים
 ברח' קק"ל, אשדוד

שלום רב,

בית הספר אמירים שואף למציאת בחיטך ולשיפור הרגלי ההליכה, הבריאות והעלאת המודעות
 הסביבתית והחברתית בקרב תלמידיה. כחלק מהתכנית הבית ספרית, בשנת הלימודים הקרובה,
 בית הספר מקדם, בשיתוף עם ארגון תחבורה היום ומחר, פרויקט הליכה ברגל לבית הספר.
 הפרויקט מבוסס על מערכי שיעור, הרצאות, פעילויות ובחשיבות העליונה – הליכה רגלית של
 התלמידים אל ומבית הספר.
 הפרויקט, אשר מונהג על ידי הרכזת החברתית, הגב' ליה בן אור, מתוכנן להיות מלווה ובשיתוף
 פעולה מלא מצד ועד ההורים וצוות החיטך של בית הספר.
 בטרם תחילת בצע הפרויקט, נעשה סקר מפגעים תחבורתיים אשר מטרתו להבטיח הליכה
 בטוחה של התלמידים.
 אלו, אשר יהיו מלווים על ידי מתנדבים, ילכו בעיקר על ציר הרחוב קק"ל שמוליך לחוב דרכו את
 התלמידים בצורה ישירה ובטוחה לאורך מדרגה רחבה ונחה להליכה.

- שלב 7 -

▶ החלטה על "שיטת הליכה"

- אוטובוס מהלך
- איתור מסלולים אישיים בטוחים

- שלב 8 -

▶ הכשרת מלווים

הולכים כמו גדולים לביט
אמירים בדרך

הוראות למלווים

איך נרדש:

- אסוד זונד (מינה בעמיד)
- רשימת נקודות איסוף במסלול ושעות
- עט או נקבן לסימון הבטיחות
- כרטיסית
- שלט (אוספאנאלי)

1. כשעת ההליכה, תורה אחר ילך חמיד לפני הילדים והורה שני מאחורי הקבוצה.
2. בזמן חציית כבישים, יש לעצור את התנועה פיזית עיי עמידה במרכז הכביש. רק לאחר שעוצרים את התנועה מושגי הכוונים הילדים יחצו. כפרט יש להקפיד על כך בחצייה של רחוב ימי בנימין, רחוב הארז, ברחוב הארית ובכיכר הספרדייה.
3. יש להקפיד על שעות האיסוף המצוינות בעלון ולא לצאת מתחת האיסוף לפני השעה.
4. מלבד בזמן חציית כבישים על הורים והילדים להקפיד לשמור על כללי הליכה בטוחה וכפרט לצעוד על המדרכות בלבד.
5. כל בעיה או מפגע בטיחותי שמתגלה במסלול יש לדווח לאחראי המסלול.

כברכת הליכה בטוחה

צוות אמירים בדרך

www.walk.org.il

- שלב 9 -

אירוע פתיחה ▶

פעולות במהלך השנה

- ▶ חומר הדרכה למחנכות
- ▶ הצגת הפרויקט לילדים במסגרת יום ספורט בית ספרי
- ▶ הרצאות לצוות הבית ספרי
- ▶ תמריצים חברתיים לנושא ההליכה (תחרות בין הכיתות, צ'ופרים)
- ▶ אירועי שיא
- ▶ המשך הטיפול בהסדרת מפגעים

אורי דיסטניק - Ori Disatnik
 7 אוגוסט

מעגל התנועה בצומת השחף - השדה, יוצא לדרך!

שמחתי כמו רבים מהתושבים בבנימינה, לראות בעין את הגעתו של קבלן הבצוע לשטח. מעגל התנועה החדש עתיד להיבנות בכניסה המערבית לבנימינה (לבאים מצומת ברניצקי) על דרך ימי בנימינה. מעגל התנועה ימתן את מהירות תנועת הרכבים הנכנסים ליישוב ויחבר בין שכונת כרמי בנימינה ושכונת צירעוניה.

הקבלן יתחיל את ההתארגנות בשטח במקביל להשלמת עבודות התשתית שמתבצעות במקום. הליך הסלילה מתוכנן להתבצע תוך כדי המשך פעילות התחבורה בכביש, דבר ההופך את הפרויקט למורכב. היציאה לדרך התאפשרה לאחר השלמת כל ההליכים המינהליים הכוללים, תכנון, אישורים, מכרז חוזה, גיוס תקציב ועוד. העבודה תמשיך כשישה - שמונה חודשים עד להשלמת הבצוע. הערכה מדוייקת יותר אמסוד לאחר שיתחילו העבודות.

זוהי בשורה גדולה בראש ובראשונה לתלמידים ולבני הנוער, אשר היום נדרשים לעבור מרחק גדול מאד בכדי להגיע לבית ספר אמורים או בכדי ללכת לבקר חבר, זוהי בשורה לנהגים אשר יוכלו לעבור בקלות בין כרמי בנימינה לירעוניה ובשורה לכלל התושבים שהפתרון התחבורתי הכל כך מתבקש, יוצא סוף סוף לדרך. בהצלחה.

הולכים בכו גדולים לבית הספר
אבירים בדרך

שם הילד: _____

7	מברכת נוסאה באוזה	1
8		2
9		3
10		4
11		5
12		6

חלוקת המשימות בין הגופים השונים

אחריות ועד הורים	אחריות ביה"ס	אחריות מועצה	פעולה
✓	✓		סקר התחלתי כמותי של דרכי ההגעה לביה"ס
✓	✓		קביעת יעדים בית ספריים
✓		✓	מיפוי והכנת דרכים לביה"ס
		✓	תמרור, סימון מעברי חציה, ספסלים וכו'
✓			החלטה על "שיטת הליכה" (אוטובוס מהלך, תחנת איסוף)
		✓	הכשרת המלווים
		✓	מציאת ספונסרים
	✓		הדרכת ילדים בנושא בטיחות בדרכים בעת הליכה בקבוצה

במה מתבטא הליווי של תחבורה היום ומחר?

- ▶ מנחה להובלת הפרוייקט.
- ▶ עזרה בבניית תוכנית הליכה בית ספרית.
- ▶ הרצאות מקצועיות ע"י מרצים חיצוניים.
- ▶ הכשרה לנציגי ועד הורים ולנציגי בית הספר.
- ▶ בניית מערכי שיעורים לכיתות להדרכה בנושא חשיבות הליכה רגלית, זהירות בדרכים, איכות הסביבה ועוד.
- ▶ סיוע בבחירה ומיפוי נתיבי הליכה מועדפים.
- ▶ סיוע מקצועי בפנייה לרשויות להסדרת תשתיות ולהסרת מפגעים.

ליצירת קשר

תחבורה היום ומחר -
הארגון הישראלי לתחבורה בת קיימא
www.transportation.org.il

משרד - רח' נחלת בנימין 85 תל אביב 66102
transport@transportation.org.il 03-5660823

אורית סולומון - רכזת פרויקט הליכה ברגל לבית-הספר (צפון)
Orit.solomon@gmail.com 054-5221962

נעם ואן דר האל - רכז פרויקט הליכה ברגל לבית הספר (דרום)
noam.ttt@gmail.com 054-4802804

